

Античен град "Улпия Ескус"

събота, 07 октомври 2017

Античният град Улпия Ескус се намира на около 50 км северозападно от Плевен, при днешното село Гиген, в близост до река Дунав. Ескус е латинското име на Искър.

Улпия Ескус възниква през I в.н.е. като наследник на тракийско селище. След като римляните окупирали тези земи, в Ескус е настанен V Македонски легион. Военният лагер получава статута на град- колония след славната победа на император Марк Улпий Траян над даките през 106 г.. Градът прибавя към името си Улпия в знак на уважение към бащата на императора, Улпиус.

През II-III в. Улпия Ескус се разраства и се превръща във важен икономически, транспортен и културен център на цялата провинция Долна Мизия. Градът има изключително важно военно и стратегическо значение за римляните.

Античният град е строен по типичния за римските градове начин- има правоъгълна форма, а улиците са в посока изток – запад и север – юг. Улпия Ескус е един от малкото градове в цялата Римска империя, чийто форум красят цели 4 храма.

И днес в Улпия Ескус посетителите могат да видят останки от улици и множество сгради. През 1947-1951 г. археолозите откриват голяма обществена сграда. В едно от помещенията ѝ е намерена

една от най-добрите римски многоцветни подови мозайки по българските земи, на която в централната част е изобразена сцена от комедията "Ахейци". Мозайката е реставрирана и консервирана и днес може да се види в Регионалния исторически музей в Плевен. При разкопки са открити още форумен комплекс, храмове на Капитолийската триада (Юпитер, Юнона, Минерва), голяма базилика, обществени сгради, бани и басейни със сложна система от тръби и др. Под главната улица минава огромен отточен канал.

Един от основните храмове в древния римски град – Храмът на Фортуна е уникален заради намерения строителен надпис, който съвсем точно датира изграждането му. Построен е само за две години – 190-192 г. след Христа. Земетресение в края на VI век обаче разрушава храма – затова археолозите намират непокътнати успоредно нападалите колони. При разкопките е открита и оригиналната статуя на Фортуна, която днес се съхранява в Археологическия музей в София. Други интересни останки са от гражданската базилика – единствени по рода си на Балканите.

Античният град е част от обектите на Регионалния исторически музей - Плевен, затова част от находките, открити в Улпия Ескус, са изложени в специално отделена зала на музея. През 2011 г. в брой 104 на Държавен вестник Улпия Ескус получава статут на археологически резерват.

